
Správa o výsledkoch kontroly vykonanej
Útvaram hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja
na základe uznesenia č. 134/2018 z 22. októbra 2018

Podľa poverenia hlavného kontrolóra číslo 2/2019 – 1/TK/N zo dňa 05.02.2019 vykonali zamestnanci Košického samosprávneho kraja, Útvaru hlavného kontrolóra, Nám. Maratónu mieru č. 1, Košice v čase od 18.02.2019 do 04.07.2019 kontrolu so zameraním na hospodárenie s verejnými prostriedkami vynaloženými na mzdy a externé služby pri vykonávaní činností v právnych veciach a veciach verejného obstarávania, za kontrolované obdobie od 01.01.2012 do 31.01.2019.

Predmetná kontrola bola vykonaná na žiadosť Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja, ktorá bola schválená uznesením č. 134/2018 z 8. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja dňa 22. októbra 2018.

Úrad Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

IČO	35541016
Právna forma	803 – Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)
Typ kontroly	tematická kontrola
Zameranie kontroly	hospodárenie s verejnými prostriedkami vynaloženými na mzdy a externé služby pri vykonávaní činností v právnych veciach a veciach verejného obstarávania v zmysle uznesenia č. 134/2018 z 8. zasadnutia Zastupiteľstva KSK konaného dňa 22.10.2018

Výsledok kontroly

Aa. VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Aa.1. Cieľ, predmet kontroly, použitá metodika

Cieľom bolo preveriť a zhodnotiť dodržiavanie právnych predpisov, riadneho finančného hospodárenia a navrhnúť odporúčania na nápravu nedostatkov, odstránenie príčin ich vzniku a na zlepšenie činností, ktoré boli predmetom kontroly.

Predmetom kontroly boli v súvislosti s vykonávaním činností v právnych veciach a veciach verejného obstarávania vybrané oblasti hospodárenia s verejnými prostriedkami použitými na mzdy a služby, vybrané osobné spisy a mzdová dokumentácia, vybrané dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, zmluvy a objednávky na vybrané služby a s nimi súvisiace faktúry a úhrady.

Pri kontrolnej činnosti boli použité metódy - analýza dokumentov a interných predpisov, dedukcia a techniky - štúdium dokumentov, pozorovanie, riadený rozhovor a iné.

Ab. NÁVRH SPRÁVY A NÁMIETKY

Ab.1. Prerokovanie a doručenie návrhu správy

Skutočnosti zistené počas kontroly boli priebežne prerokovávané s určenými oprávnenými osobami za kontrolovaný subjekt. Súhrnne neboli prerokované, pretože kontrolovaný subjekt sa v stanovenom termíne prerokovania skutočností zistených počas kontroly nezúčastnil, čím sa v zmysle § 20 ods. 7 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, považujú tieto skutočnosti za prerokované.

Ab.2. Námietky kontrolovaného subjektu a ich vysporiadanie

K zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, k lehote na predloženie písomného zoznamu opatrení prijatých na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku a k lehote na splnenie prijatých opatrení uvedených v návrhu správy podal kontrolovaný subjekt písomné námietky listom č. 03344/2019/PPO-27924 zo dňa 31.07.2019, ktoré boli doručené na Útvár hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru č. 1, 042 66 Košice v stanovenom termíne.

Námietka ku kontrolnému zisteniu B.0.0.1.:

Ekonomicky neopodstatnené navýšenie stavu vlastných zamestnancov na pozícii právnik a súčasne uzatvorenie zmlúv na právne služby s advokátmi, ktoré sa týkali bežnej činnosti, t.j. právnej agendy, ktorú v bezprostredne predchádzajúcom období zabezpečovali s nižším prepočítaným stavom vlastní zamestnanci.

Uvedené zistenie povinná osoba namieta v celom rozsahu, z týchto dôvodov.

Oprávnená osoba je povinná uvádzať kontrolné zistenia pravdivo, úplne a preukázateľne. Táto základná kontrolná zásada v prípade kontroly oprávnenej osoby u povinnej osoby splnená nebola. Pri výkone kontroly oprávnená osoba vychádzala z analýz pracovných zmlúv dotknutých zamestnancov, popisu pracovnej činnosti zamestnanca, zoznamu súdnych alebo iných obdobných konaní, v ktorých Košický samosprávny kraj zastupujú vlastní zamestnanci a vyjadrení Úradu KSK. Na základe týchto listín oprávnená osoba nemôže resp. nemohla objektívne zistiť opodstatnenosť zamestnávania resp. zvýšenia počtu zamestnancov na pozícii právnik a zazmluvnenia externých právnych služieb, pretože každú právnu vec alebo právny problém je potrebné hodnotiť individuálne.

Ak si zoberieme definíciu právnej agendy v širšom slova zmysle a v kontexte pôsobenia Úradu a organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, jedná sa o komplexný právny servis pre KSK a organizácie v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Právna agenda v užšom slova zmysle v kontexte pôsobenia Úradu KSK a organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti definuje, konkrétne právne činnosti, ktoré vykonáva odborný zamestnanec - právnik (napr. sporová agenda, nesporná agenda – napr. zastupovanie KSK pred orgánmi štátnej správy, orgánmi samosprávy, právnickými a fyzickými osobami, a to na základe osobitného písomného poverenia, interné predpisy, posudzovanie a vypracovanie návrhov zmlúv, právne analýzy a pod).

Podľa názoru povinnej osoby objektívnym ukazovateľom pre hodnotenie počtu zamestnancov a využitia externých právnych služieb má byť konkrétny právny problém alebo konkrétny právny spor a hodnota času, teda počet osobohodín, ktoré je potrebné vynaložiť zamestnancom-právnikom alebo externým advokátom na jeho vyriešenie. Aj samotné súdne konania, ktorých počet oprávnená osoba uvádza, je potrebné rozlišovať v závislosti od merita veci. Napríklad: Konanie o náhradu škody vo výške 400 000,- €, nemusí znamenať rovnakú skutkovú a právnu zložitosť, ako konanie, predmetom, ktorého nie je finančné plnenie (konanie o určenie vlastníckeho práva). Ďalej uvádzame ako príklad: nemožno porovnať prácu právnika na odbore správy majetku, ktorý pravidelne vypracúva kúpne zmluvy, nájomné zmluvy z hľadiska skutkovej a právnej zložitosti a vynaloženého času s prácou právnika na Právnom oddelení, ktorý má vyhodnotiť dôsledky resp. možnosti ukončenia zmluvného vzťahu a prípadného ďalšieho riešenia právneho problému, a to formou podania žaloby na súd (napr. žaloba o vypratanie nehnuteľnosti). Ďalší príklad: Vydanie rozhodnutia právnikom na oddelení zdravotníctva podľa Správneho poriadku, nemožno spájať s vypracovaním analýzy existujúcich právnych vzťahov so Svetom zdravia a.s.

Od roku 2012 existoval na Úrade KSK právny odbor a následne došlo k vzniku odboru OVOKIA, pre ktorý pracovali právnici. Ako vyplýva z kontrolných zistení, k nárastu počtu právnikov a externých právnych služieb oproti ostatným kontrolovaným rokom došlo v roku 2018. Ako bolo uvedené vo vyjadrení povinnej osoby zo dňa 5.4.2019, s účinnosťou od 1.1.2018 bolo vytvorené Právne oddelenie a následne od 10.5.2018 došlo k vytvoreniu Právneho a personálneho oddelenia. Poukazujeme na to, že 90 % písomnej agendy vypracovanej jednotlivými odbormi resp. oddeleniami Úradu KSK podlieha kontrole Právneho oddelenia, pred rokom 2018, právnici na odbore OVOKIA sa venovali najmä sporovej agende. Je pravdou, že dokumenty právnej povahy, vypracovávajú právnici na jednotlivých odboroch resp. oddeleniach, títo sú však úzko špecializovaní na zverený úsek, teda ovládajú hmotnoprávne predpisy platné a účinné pre ich odbor, resp. oddelenie. V prípade vzniku právneho problému, s ktorým sa oddelenie resp. odbor nevie vysporiadať, napriek zamestnaným právnikom, postupujú vec na Právne oddelenie, ktorého zamestnanec sa musí pri riešení právneho problému vysporiadať s hmotnoprávnymi predpismi daného odboru resp. oddelenia a často krát aj s ďalším nadväzujúcimi hmotnoprávnymi predpismi, ktoré vecne prináležia iným odborom alebo oddeleniam Úradu KSK. Opäť z uvedeného vyplýva, že dôležitá je skutkovo-právna zložitosť problému, ktorý je potom nevyhnutné riešiť nielen vlastnými zamestnancami ale aj využitím externých právnych služieb.

Vo vyjadrení zo dňa 5.4.2019 povinná osoba, na základe vyžiadania oprávnenej osoby uviedla typ právnej služby poskytovanej advokátom, oprávnená osoba vyhodnotila poskytovanie právnych služieb advokátmi, ako bežnú agendu, ktorú sú schopní zabezpečiť vlastní zamestnanci. Nie je možné, aby oprávnená osoba na základe uvedenia typu právnej služby bez analýzy jednotlivých úkonov právnej služby poskytovanej advokátom hodnotila náročnosť poskytovanej právnej služby (Dr. R. – poskytovanie právnych služieb na odbore školstva, v súvislosti s konaním vedenom na Krajskom súde v Bratislave, sp.zn. 1S/45/2018 a konaniami s týmto súvisiacimi). Na identifikáciu náročnosti právnej služby je nevyhnutná analýza uskutočnených právnych úkonov advokátom. To isté platí, pre poskytovanie právnych služieb Advokátskou kanceláriou Mgr. P., ktorý poskytuje právne služby v súvislosti s agendou na oddelení zdravotníctva a advokátskou kanceláriou Dr. K., ktorý poskytuje právne služby v súvislosti s konaním vedeným na Krajskom súde v Bratislave, sp. zn. 5S/63/2017, v ktorom sa rieši problematika prieskumného územia Jahodná - ťažba uránu, čo si vyžaduje nielen odbornú právnu znalosť ale aj odborné skúsenosti v geologickej oblasti.

Podľa vedomostí povinnej osoby, u zamestnancov oprávnenej osoby, ktorí vykonávali kontrolu právnych služieb absentuje právne vzdelanie, preto aj kontrolné zistenia ku ktorým dospeli, nemôžu byť relevantné.

Námietka neopodstatnená.

Kontrolná skupina hodnotila hospodárnosť s verejnými prostriedkami vynaloženými na mzdy a externé služby pri vykonávaní činností v právnych veciach.

Vzhľadom na rozsah (kontrolované obdobie 2012 – január 2019), obsiahlosť (právna agenda) predmetu kontroly a vychádzajúc z poskytnutých údajov kontrolovaným subjektom kontrolná skupina stanovila hodnotiace kritériá v súvislosti s merateľnosťou/kvantifikovateľnosťou a porovnateľnosťou právnych služieb, t. j.:

- počet súdnych konaní (prebiehajúcich a nových) alebo iných obdobných konaní (zastupovania vlastnými zamestnancami s pracovným zaradením právnik v porovnaní so zastupovaniami externými advokátmi, tzv. sporová agenda),
- stav, resp. počet vlastných zamestnancov – výberová vzorka, pre porovnanie zastupovaní v konaniach, zahŕňala prepočítaný stav len tých vlastných zamestnancov s pracovným zaradením právnik, vykonávajúcich sporovú agendu a pracujúcich, z pohľadu vývoja organizačnej štruktúry KSK, na pozícii právnik právneho oddelenia, resp. zodpovedajúceho oddelenia v tom prípade, ak samostatné právne oddelenie neexistovalo (právny odbor, resp. OVOKIA).

Do výberovej vzorky prepočítaného stavu zamestnancov neboli zahrnutí zamestnanci KSK, ktorí majú ukončené právnické vzdelanie, ale neboli zaradení na pozícii právnik (pracujúci na jednotlivých odboroch KSK – odbor správy majetku, oddelenie zdravotníctva, odbor sociálnych vecí, odbor školstva, odbor financií).

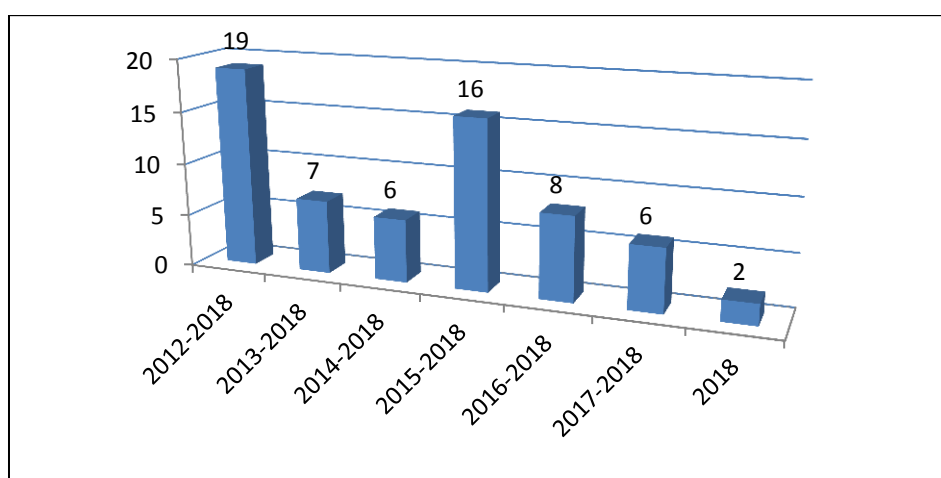
Podľa názoru kontrolovaného subjektu objektívnym ukazovateľom pre hodnotenie počtu zamestnancov a využitia externých právnych služieb má byť konkrétny právny problém alebo konkrétny spor a hodnota času, teda počet osobohodín, ktoré je potrebné vynaložiť zamestnancom-právnikom alebo externým advokátom na jeho riešenie. Rovnako je dôležité posúdiť skutkovú a právnu zložitosť konaní.

Kontrolná skupina pri stanovovaní hodnotiaceho kritéria pre porovnanie výkonu právnych služieb realizovaných vlastnými zamestnancami a externými poskytovateľmi právnych služieb dospela k záveru, že porovnanie času potrebného na vyriešenie konkrétneho právneho sporu z pohľadu vlastných zamestnancov by nebolo vhodné a neprinieslo by zmysluplné výsledky. Realizovanie právnych služieb vlastnými zamestnancami, v kompetencii ktorých bolo riešenie a vybavovanie predmetných právnych služieb vyplýva z ich samotného výkonu práce (pracovná zmluva, popis pracovnej činnosti zamestnanca). Vlastní zamestnanci sú v zmysle uzatvorenej pracovnej zmluvy oprávnení a povinní danú vec riešiť a čas na vyriešenie právneho sporu sa v ich prípade neeviduje. Rovnako dĺžka konaní nemohla byť relevantným ukazovateľom v rámci porovnania právnych služieb, keďže 3 zo 4 zmlúv s externými advokátmi boli podpísané v roku 2018 a advokáti svoje služby naďalej poskytujú, súdne konania prebiehajú, resp. do konca kontrolovaného obdobia prebiehali.

Na základe horeuvedeného kontrolná skupina konštatuje, že zvolila primerané kritérium pre porovnanie poskytovania právnych služieb vlastnými zamestnancami a externými advokátmi, z ktorého vyplynulo, že KSK dokázal zabezpečiť právne služby v bezprostredne predchádzajúcom období oproti roku 2018 s nižším prepočítaným stavom vlastných zamestnancov a s nižším počtom externých advokátov (1).

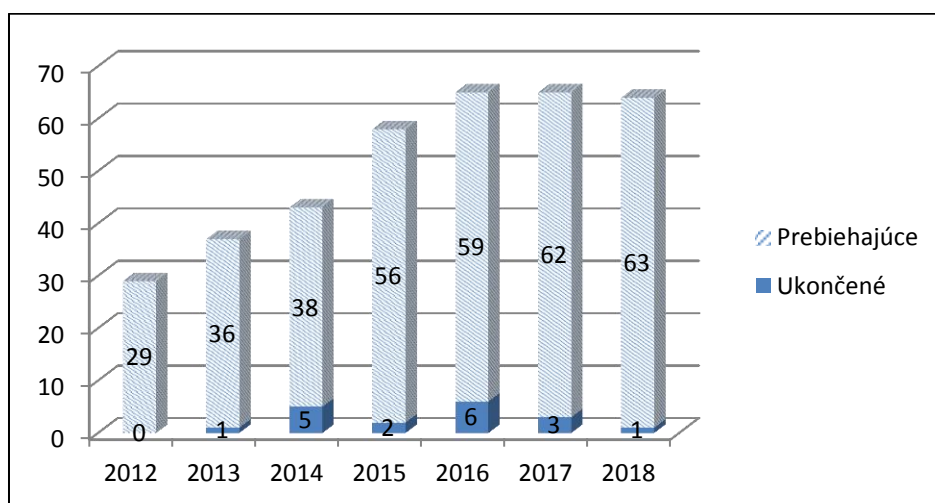
Kontrolovaný subjekt ďalej uvádza, že kontrolná skupina vyhodnotila poskytovanie právnych služieb advokátmi ako „bežnú agendu“. Kontrolná skupina vyhodnotila poskytovanie právnych služieb externými advokátmi ako právne služby zamerané na právnu agendu súvisiacu s bežnou činnosťou, t.j. právnu agendu, ktorá zahŕňa bežnú agendu a sporovú agendu, takú, ktorú v bezprostredne predchádzajúcom období dokázal KSK zabezpečiť vlastnými zamestnancami, ktorí majú ukončené právnické vzdelanie, ale nie sú advokátmi a zastupovali KSK v súdnych konaniach. Bežná činnosť advokáta vychádza z výkonu advokácie (poslanie advokácie) v tých činnostiach, ktoré dokázali zabezpečiť vlastní zamestnanci KSK, ktorí majú ukončené právnické vzdelanie, ale nie sú advokátmi.

V súvislosti s aktívnou a pasívnou sporovou agendou zastupovanou vlastnými zamestnancami KSK v roku 2018 je potrebné uviesť, že z počtu 64 konaní 19 konaní prebieha od roku 2012, 7 konaní prebieha od roku 2013, 6 konaní prebieha od roku 2014, 16 konaní prebieha od roku 2015, 8 konaní prebieha od roku 2016, 6 konaní prebieha od roku 2017, 2 konania prebiehajú od roku 2018, čo je znázornené v nasledujúcom grafe:

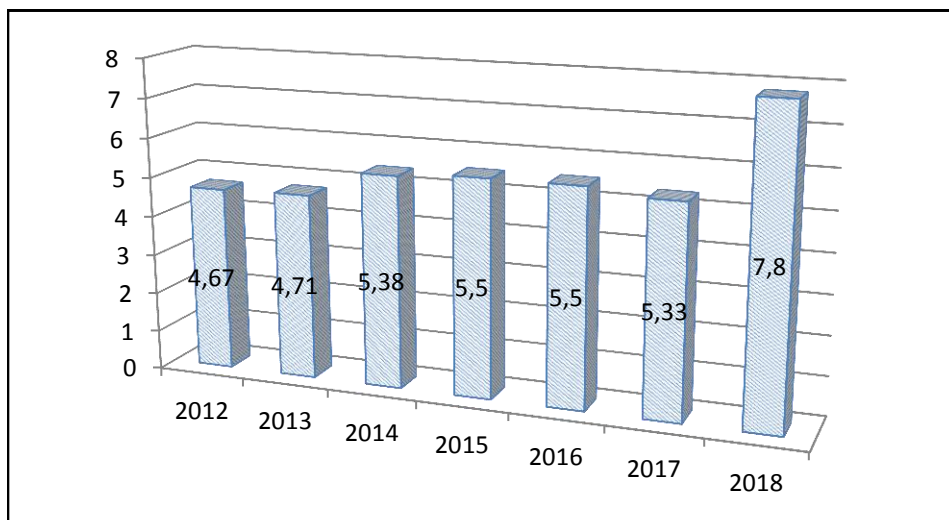

Celkovo v kontrolovanom období zastupovali Košický samosprávny kraj vlastní zamestnanci v 82 konaniach, z toho 18 konaní bolo v priebehu kontrolovaného obdobia ukončených.

Celkový počet konaní, prebiehajúcich a ukončených v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia znázorňuje nasledovný graf:

Prepočítaný počet zamestnancov v kontrolovanom období znázorňuje graf:

Vzhľadom na rozsah konaní v roku 2018 (počet konaní zastupovaných zamestnancami KSK 64), ktorý je porovnateľný s bezprostredne predchádzajúcimi rokmi (65 konaní v roku 2017, 65 konaní v roku 2016) nebolo ekonomicky opodstatnené zvýšenie stavu zamestnancov v roku 2018 na pozícii právnik a zároveň využívanie právnych služieb advokátmi, zameraných na právnu agendu súvisiacu s bežnou činnosťou, t. j. právnu agendu, ktorú v predchádzajúcom období dokázal kontrolovaný subjekt zabezpečiť vlastnými zamestnancami.

Stanovisko kontrolovaného ku kontrolnému zisteniu B.2.0.1.:

Predložený zoznam zákaziek vypracovalo oddelenie verejného obstarávania na základe informácií poskytnutých jednotlivými odbormi, oddeleniami a referátmi, vzhľadom na to, že jednotlivé verejné obstarávania v priebehu kontrolovaných rokov 2012-2019 vykonávali rôzne útvary Úradu KSK, preto ich povinná osoba považovala za úplné. Povinná osoba prijme opatrenia smerujúce k tomu, aby sumarizácie údajov, ktorými Úrad KSK disponuje boli úplné a správne.

Nejedná sa o námietku, ale iba o stanovisko ku kontrolnému zisteniu B.2.0.1.

B. VYBRANÉ OBLASTI HOSPODÁRENIA S VEREJNÝMI PROSTRIEDKAMI

B.1. MZDY ZAMESTNANCOV A EXTERNÉ SLUŽBY V PRÁVNÝCH VECIACH

Právne služby realizované vlastnými zamestnancami KSK

Pri posudzovaní zabezpečenia právnych služieb za kontrolované obdobie, od januára roku 2012 do januára roku 2019, vlastnými zamestnancami KSK boli do výberovej vzorky zahrnutí zamestnanci s ukončeným právnickým vzdelaním, ktorí majú v popise pracovného miesta ako pracovné zaradenie uvedenú pozíciu právnik a pre výkon práce uvedenej v popise je vyžadovaná predchádzajúca príprava na úrovni: 1. vzdelanie:

vysokoškolské vzdelanie, 2. smer vzdelania: právnický smer, 3. odborná spôsobilosť vyplývajúca z legislatívnych požiadaviek: prax v odbore právo; vrátane ich priamych nadriadených, rovnako s právnickým vzdelaním.

Skutočnosť, ak vedúci zamestnanec, ktorý riadi, resp. riadil oddelenie s dvojakým zameraním agendy, resp. odbor nesúvisiaci s právnou službou, bola zohľadnená vo výpočte prepočítaného stavu zamestnancov a ceny práce (zamestnanec č. 10). Do výberovej vzorky bol zahrnutý aj vedúci zamestnanec na odbore pre verejné obstarávanie, kontroling a interný audit (zamestnanec č. 4), ktorý v popise práce nemal uvedenú pozíciu právnik, ale mal ukončené právnické vzdelanie 2. stupňa, riešil sporovú právnu agendu.

Do prepočítaného stavu zamestnancov a výpočtu ceny práce neboli zahrnutí zamestnanci na materskej dovolenke (ďalej „MD“), rodičovskej dovolenke (ďalej „RD“) a dlhodobej pracovnej neschopnosti (ďalej „dlhodobá PN“) – trvajúcej viac ako 10 dní.

Výberová vzorka zahŕňala zamestnancov, ktorí sú uvedení v Prílohe č. 1, s poradím zamestnanca od č. 1 do č. 7 a od č. 9 do č. 14.

Zamestnanci okrem bežnej právnej agendy zabezpečovali a zabezpečujú zložitú právnu agendu vo viacerých oblastiach práva vrátane zastupovania zamestnávateľa (KSK) v právnych sporoch.

Tabuľka č. 1 - Náklady na právne služby realizované vlastnými zamestnancami KSK (zastupovanie v súdnom konaní alebo v inom obdobnom konaní)

Rok	Počet súdnych konaní alebo iných obdobných konaní zastupovaných zamestnancami	Prepočítaný počet zamestnancov (pracovná pozícia- právnik)*	Cena práce v eur**
2012	29	4,67	82 307,67
2013	37	4,71	82 645,11
2014	43	5,38	105 948,74
2015	58	5,50	115 581,36
2016	65	5,50	130 889,13
2017	65	5,33	131 691,61
2018	64	7,89	194 167,42

* prepočítaný stav vlastných zamestnancov KSK vykonávajúcich bežnú právnu agendu a zastupovanie v súdnom, exekučnom, obdobnom konaní...

** cena práce vrátane náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti v eur

V porovnaní oproti rokom 2012 a 2013 sa cena práce od roku 2014 a v nasledujúcich rokoch zvýšila, čo súviselo so zvýšením počtu zamestnancov a valorizáciou miezd (Kolektívna zmluva vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme).

Tabuľka č. 2 - Vývoj valorizácie miezd v zmysle Kolektívnej zmluvy

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	1/2019
% valorizácie	2	2,5	4	4	4,8	2,5

Z údajov v tabuľke č. 1 vyplýva, že najstabilnejší prepočítaný počet zamestnancov bol v rokoch 2014 – 2017, kde pri priemernom prepočítanom stave zamestnancov **5,43** $[(5,38+5,5+5,5+5,33)/4]$ vzrástol počet konaní zastupovaných zamestnancami z hodnoty **43** na hodnotu **65**, čo predstavuje 51 % nárast konaní zastupovaných zamestnancami.

Pri porovnatel'nom počte zastupovaných konaní v rokoch 2017 a 2018 vzrástol prepočítaný stav zamestnancov z hodnoty 5,33 na hodnotu 7,89; čo predstavuje 48 % nárast prepočítaného stavu zamestnancov.

Počet konaní zastupovaných zamestnancami KSK v roku 2018 (64) prechádza v rovnakom počte aj do mesiaca január roku 2019 (64) s tým, že prepočítaný počet zamestnancov na pracovnej pozícii právnik sa zvýšil z hodnoty 7,89 na hodnotu 8,50.

Do výberovej vzorky v tab. č. 1 neboli zahrnutí 11 zamestnanci KSK s ukončeným právnickým vzdelaním (tab. č. 3), ktorí nemajú v popise pracovného miesta ako pracovné zaradenie uvedenú pozíciu právnik, ale vykonávajú, okrem inej práce, rovnako bežnú právnu agendu (zmluvná agenda, právne poradenstvo).

Jedná sa o zamestnancov z odboru správy majetku (5), oddelenia zdravotníctva (2), odboru sociálnych vecí (2), odboru školstva (1) a odboru financií (1).

Tabuľka č. 3

Odbor/oddelenie	Počet zamestnancov	Zamestnanec č.	Trvanie pracovného pomeru
Odbor správy majetku	5	36	od 01.01.2012 - trvá
		39	od 01.01.2012 - trvá
		40	od 01.10.2016 - trvá
		43	od 15.05.2015 - trvá
		45	od 01.01.2012 - trvá
Oddelenie zdravotníctva	2	37	od 01.01.2012 - trvá
		44	od 01.01.2012 - trvá
Odbor sociálnych vecí	2	35	od 21.09.2012 - trvá
		42	od 01.01.2012 - trvá
Odbor školstva	1	41	od 01.01.2012 - trvá
Odbor financií	1	38	od 10.10.2016 - trvá

Z analýzy pracovných zmlúv a popisov pracovnej činnosti vyššie uvedených 11 zamestnancov vyplýva, že odbor správy majetku, oddelenie zdravotníctva, odbor sociálnych vecí, odbor školstva a odbor financií disponujú dostatočným počtom kvalifikovaných zamestnancov s pôsobením na Úrade KSK v rozmedzí 3 – 7 rokov, s právnickým vzdelaním druhého stupňa, ktorí sú kompetentní riešiť bežnú právnu agendu úzko odborne zameranú na konkrétne odvetvia v rámci svojich odborov, resp. oddelenia.

V januári 2019 prepočítaný stav zamestnancov vzrástol oproti roku 2018 o 0,61 zamestnanca zo stavu 7,89 na stav 8,50 zamestnancov. Okrem toho KSK zamestnáva ďalších 11 zamestnancov vykonávajúcich bežnú právnu agendu, nie sporovú agendu (nezahrnutí do výberovej vzorky, do prepočítaného stavu zamestnancov, tabuľka č. 3).

Vo vyjadrení zo dňa 05.04.2019 (príloha č. 9) kontrolovaný subjekt argumentuje zdôvodnenie poskytovania právnych služieb advokátskymi kancelárkami množstvom a druhom pravidelných a nepravidelných úloh zamestnancov PPO – na pozícii právnik.

Kontrolou bolo zistené, že viaceré z týchto úloh (bežná právna agenda), ktoré vykonávajú právnici PPO sú totožné s činnosťami, ktoré vykonávajú a vykonávali v predchádzajúcich rokoch v rámci svojej práce aj zamestnanci KSK uvedení v tabuľke č. 3; spolu 11 zamestnancov zaradených na: odbore správy majetku, oddelení zdravotníctva, odbore sociálnych vecí, odbore školstva a odbore financií. Napr.:

– zamestnanec č. 36 – vedúca referátu hospodárenia s majetkom (odbor správy majetku) má v popise pracovného miesta zo dňa 04.01.2016 uvedené: posudzuje návrhy zmlúv a iné

dokumenty, týkajúce sa agendy referátu hospodárenia s majetkom, posudzuje, prípadne pripravuje podklady na rokovania Komisie Zastupiteľstva KSK k hospodáreniu s majetkom a pre zasadnutie Zastupiteľstva KSK vo veciach príslušnej agendy;

- zamestnanec č. 44 – referent pre správne konanie a sťažnosti (oddelenie zdravotníctva) v popise pracovného miesta zo dňa 05.11.2018 má okrem iného uvedené: zabezpečuje právne poradenstvo pre vedúceho oddelenia zdravotníctva a aj jeho zamestnancov, pripravuje návrhy zmlúv týkajúcich sa oblasti zdravotníctva a právne stanoviská k zmluvám, ktorých plnenie sa týka oblasti zdravotníctva; tvorí, pripomienkuje a archivuje interné predpisy (najmä usmernenia); vybavuje – sťažnostnú agendu – šetrenie podnetov a sťažností;

- zamestnanec č. 42 – referent pre zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK (odbor sociálnych vecí a zdravotníctva) v popise pracovného miesta zo dňa 05.11.2018 má okrem iných úloh uvedené: spolupracuje pri vypracovaní zmlúv týkajúcich sa majetku v správe zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK; zabezpečuje analýzu kolektívnych zmlúv zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK; zabezpečuje činnosti súvisiace s riešením sťažností a pripomienok na zverenom úseku v oblasti poskytovania sociálnych služieb;

- zamestnanec č. 41 – referent správnej, sporovej agendy a sťažností (odbor školstva) v popise pracovného miesta zo dňa 01.06.2007 má okrem iných úloh uvedené: poskytuje právne poradenstvo riaditeľom škôl a školských zariadení, ktorých je zriaďovateľom; tvorí aktualizáciu a priebežne dopĺňanie metodiky vnútorných postupov v oblasti čerpania pomoci z fondov EÚ pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, zabezpečuje koncepčnú a koordinačnú činnosť súvisiacu s komplexným regionálnym rozvojom na úrovni riadenia odboru školstva, tvorí koncepcie a koordinuje činnosti pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK; rieši sporovú agendu týkajúcu sa škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, rieši sťažnosti súvisiace s výchovno-vzdelávacím procesom v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK;

- zamestnanec č. 43 – referent hospodárenia s majetkom v popise pracovného miesta zo dňa 04.01.2016 má okrem iného uvedené: pripravuje nájomné zmluvy, zmluvy o výpožičke a iné zmluvy týkajúce sa majetku KSK, vykonáva vecnú kontrolu nájomných zmlúv, zmlúv o výpožičke a iných zmlúv;

- zamestnanec č. 40 - referent hospodárenia s majetkom (odbor správy majetku) má v popise pracovného miesta zo dňa 03.10.2016 uvedené: vyhotovuje kúpne zmluvy, zámenné zmluvy a pod.;

- zamestnanec č. 39 – referent hospodárenia s majetkom (odbor správy majetku) má v popise pracovného miesta zo dňa 04.01.2016 uvedené: zabezpečuje prípravu a spracovanie zmlúv o budúcich zmluvách následne zmlúv o zriadení vecných bremien na pozemkoch vo vlastníctve KSK;

- zamestnanec č. 38 – referent pre poskytovanie dotácií (odbor financií) má v popise pracovného miesta zo dňa 02.11.2016 uvedené: vyhotovuje zmluvu, na základe ktorej je dotácia poskytovaná;

- zamestnanec č. 35 – referent pre neverejných poskytovateľov (odbor sociálnych vecí a zdravotníctva) má v popise pracovného miesta zo dňa 05.11.2018 uvedené: pripravuje podklady a spracovanie zmlúv medzi KSK a budúcimi poskytovateľmi o zabezpečení poskytovania sociálnej služby a o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby;

- zamestnanec č. 45 – referent evidencie majetku má v popise pracovnej činnosti zo dňa 04.05.2015 uvedené: v bode 1. pripravuje protokoly v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov (delimitačné protokoly), v bode č. 2 pripravuje/vyhotovuje protokoly, resp. zmluvy v súlade

s § 6a zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, týkajúce sa nehnuteľného majetku.

V období od roku 2012 do roku 2017 majoritnú časť konaní (súdne konania, exekučné konania a iné obdobné konania) zastupovali zamestnanci KSK aj napriek veľkému objemu agendy a pracovnej vyťažnosti. Pri posudzovaní dostatočnej personálnej kapacity a dostatočnej odbornosti zamestnancov KSK sme posudzovali len tých zamestnancov, v kompetencii ktorých je riešenie a vybavovanie právnych služieb v zmysle vnútorných predpisov (organizačný poriadok), pričom smerodajnou bola aj pracovná náplň konkrétnych zamestnancov jednotlivých útvarov podľa pracovnej zmluvy, do pôsobnosti ktorých vybavovanie predmetu právnej služby v zmysle vnútorných predpisov patrí.

V rokoch 2012 – 2016 medziročne narastal počet konaní zastupovaných zamestnancami KSK rok 2012/2013 o 27,58 %, rok 2013/2014 o 16,22 %, rok 2014/2015 o 34,88 %, rok 2015/2016 o 12,07 % pri priemernom prepočítanom stave zamestnancov – právnikov 5,15 $[(4,67+4,71+5,38+5,5+5,5)/5]$ za obdobie od 2012-2016, pričom v roku 2016 dosiahol počet konaní hodnotu 65. V roku 2017 zastupovalo KSK 5,33 zamestnancov celkom v 65 konaniach, pre porovnanie v tom istom roku zastupoval 1 advokát KSK v 2 konaniach.

Externé právne služby

V kontrolovanom období mal KSK platné a účinné nasledovné zmluvy o poskytovaní právnych služieb:

Tabuľka č. 4 Platné a účinné zmluvy na externé právne služby

Názov advokáta/ advokátskej kancelárie	Zmluva číslo/ resp. č. sporu	Objednávka	Rok uzatv. resp. vystav.	Hod. sadzba v eur s DPH	Zmluva (max.)	Objednávka	Faktúra(y)
					Spočítaná hodnota plnenia s DPH v eur.		
JUDr. H. G.	12C/131/2005	nemohlo byť posúdené *					
JUDr. M. K.	14C/90/2003		2003	iné			5 875,45
JUDr. I. R.		5263/17/KSK	2017			1 198,80	
JUDr. I. R.	248/3/2018/1		2018	79,67	**30 000,00		Zmluva ukončená dohodou o ukončení č. 275/3/2018/6 bez plnenia
JUDr. I. R.	297/3/2018/9		2018	79,67			8 190,41
Mgr. Ľ. P.	262/3/2018/4		2018	102,00	28 800,00		11 934,00
JUDr. M. K2.	500/3/2018/10		2018	120,00			0,00
Celkom					28 800,00	1 198,80	25 999,86

* Na základe vyžiadania dokladov kontrolovaný subjekt poskytol vyjadrenie, že JUDr. H.G. nevystavila za právne úkony vo veci 12C/131/2005 žiadnu faktúru a zmluva s advokátkou sa nenachádza v žiadnej evidencii.

** Nezapočítané do hodnoty plnenia kvôli ukončeniu zmluvy bez plnenia.

JUDr. M. K. vystavil v kontrolovanom období dve faktúry za právne služby vo veci vedenej pred Okresným súdom Košice I. pod spisovou značkou 14C/90/2003 (spor o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru a náhradu mzdy): faktúru č. 16043 zo dňa 06.09.2016 v sume 3 768,37 eur a faktúru č. 1801 zo dňa 11.01.2018 v sume 2 107,08 eur.

JUDr. I. R. vystavila v kontrolovanom období nasledovné faktúry:

Tabuľka č. 5

Číslo faktúry	Predmet plnenia	Dátum dodania služby	Čiastka s DPH v eur
50641702	Právne služby 08/2018	31.08.2018	2 449,99
54641703	Právne služby za 9/2018	30.09.2018	1 898,88
62641704	Právne služby 10/2018	31.10.2018	733,01
70641705	Právne služby 11/2018	30.11.2018	863,07
04641706	Právne služby 12/2018	31.12.2018	730,29
12641707	Právne služby 01/2019	31.01.2019	1 515,17
Fakturovaná čiastka na základe zmluvy			8 190,41

Mgr. Ľ. P. vystavil dňa 11.04.2019 faktúru č. 20190014 za právne služby (Svet zdravia Michalovce – analýza a identifikácia rizík) poskytnuté v kontrolovanom období na sumu 11 934 eur.

V období od roku 2012 do roku 2017 KSK zastupovali na základe zmluvy o poskytovaní právnych služieb 2 advokáti; JUDr. M. K. 2 spory, JUDr. H. G. 1 spor, pričom JUDr. H. G. od roku 2013 KSK nezastupuje v spore, ktorý je vedený ako aktívna sporová agenda k 31.12.2018. JUDr. M. K. zastupuje KSK v 2 sporoch naďalej (aktívna sporová agenda k 31.12.2018); spory sú aktívne aj v roku 2019.

KSK v období od roku 2012 do roku 2017 využíval externé právne služby, v čo najmenšej možnej miere a v najnevyhnutnejšom prípade (vo väčšine sporov zastupovali KSK vlastní zamestnanci):

- JUDr. H. G. zastupovala KSK do roku 2012 v spore (sp. zn. 12C/131/2005), kde KSK vystupoval ako žalobca v právnej veci určenia neplatnosti právneho úkonu. Tento spor stále trvá a KSK zastupujú vlastní zamestnanci KSK od roku 2013.
- JUDr. M. K. zastupuje KSK v spore (sp. zn. 14C/90/2003) s bývalým zamestnancom od roku 2003 až do súčasnosti.
- JUDr. M. K. zastupuje KSK ako žalovaného (ako žalobca vystupuje Slovenská republika, zastúpená Slovenským pozemkovým fondom), v právnej veci určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré tvoria areál bývalého SOUP Viničky.

V roku 2018 boli uzatvorené zmluvy (platné a účinné) s 3 advokátmi, pričom zmluvy s 2 advokátmi boli uzatvorené na zastupovanie konkrétnych sporov (JUDr. I. R. – 1 spor spis. zn. 1S/45/2018, JUDr. M. K2 - 1 spor spis. zn. 5S/64/2017) a 1 zmluva uzatvorená s advokátom má komplexný charakter (Mgr. Ľ. P.).

K januáru 2019 mal KSK platné a účinné zmluvy o poskytovaní právnych služieb so 4 advokátmi (JUDr. M. K., JUDr. I. R., Mgr. Ľ. P., JUDr. M. K2).

Zhodnotenie

Tabuľka č. 6 Porovnanie nákladov za právne služby realizované zamestnancami KSK a na základe zmlúv o poskytovaní právnych služieb

Rok	Zastupovanie vlastnými zamestnancami			Zastupovanie externými advokátmi			Celkové náklady na právne služby s DPH v eur
	Počet konaní zastupovaných zamestnancami	Prepočítaný stav zamestnancov (právnici)	Cena práce v eur	Počet konaní zastupovaných externými advokátmi	Počet advokátov	Náklady na externé právne služby (zastupovanie) s DPH v eur	
2012	29	4,67	82 307,67	3	2	1 251,11	83 558,78
2013	37	4,71	82 645,11	2	1	0,00	82 645,11
2014	43	5,38	105 948,74	2	1	1 256,40	107 205,14
2015	58	5,50	115 581,36	2	1	1 260,86	116 842,22
2016	65	5,50	130 889,13	2	1	0,00	130 889,13
2017	65	5,33	131 691,61	2	1	2 107,08	133 798,69
2018	64	7,89	194 167,42	4	3	18 328,74	212 496,16

Najstabilnejší prepočítaný stav zamestnancov (právníkov) bol v rokoch 2014 – 2017, kde pri priemernom prepočítanom stave zamestnancov 5,43 vzrástol počet konaní zastupovaných zamestnancami z hodnoty 43 na hodnotu 65.

V období od roku 2012 do roku 2017 majoritnú časť konaní, vrátane súdnych sporov, zastupovali zamestnanci KSK aj napriek veľkému objemu bežnej agendy a pracovnej vyťažnosti.

V roku 2012 zastupovali KSK 2 advokáti v 3 sporoch. KSK v období od roku 2013 do roku 2017 využíval externé právne služby 1 advokáta na zastupovanie v 2 sporoch.

KSK dokázal efektívne využiť na zabezpečenie právnych služieb (bežná právna agenda aj sporové konania) vlastných zamestnancov, do pôsobnosti ktorých vybavovanie predmetu právnej služby v zmysle vnútorných predpisov patrilo, z pohľadu danej personálnej kapacity vlastných zamestnancov a ich zodpovedajúcemu ukončenému právnickému vzdelaniu druhého stupňa, ktorí boli oprávnení a povinní v zmysle uzatvorenej pracovnej zmluvy, resp. pracovnej náplne dané veci riešiť.

Zmluva s JUDr. M. K., ktorý zastupuje KSK v 2 sporoch, bola podpísaná 17.07.2003 v začiatkoch fungovania KSK (historicky prvé zasadnutie Zastupiteľstva KSK sa uskutočnilo 19. decembra 2001) a formovania právneho oddelenia.

Tabuľka č. 7

Rok	Počet konaní zastupovaných zamestnancami	Prepočítaný počet zamestnancov (pracovná pozícia-právnik)	Priemerný počet konaní na jedného zamestnanca	% konaní pripadajúce na jedného zamestnanca
2012	29	4,67	6,21	21,4
2013	37	4,71	7,86	21,2
2014	43	5,38	7,99	18,6
2015	58	5,50	10,55	18,2
2016	65	5,50	11,82	18,2
2017	65	5,33	12,20	18,8
2018	64	7,89	8,11	12,7

V roku 2018 uzatvoril KSK zmluvu s 3 advokátmi. Celkový počet konaní zastupovaných advokátmi stúpol na 4. Pri porovnateľnom počte zastupovaných konaní v rokoch 2017 a 2018 vzrástol prepočítaný stav zamestnancov z hodnoty 5,33 na hodnotu 7,8; pričom klesol priemerný počet konaní pripadajúcich na jedného zamestnanca z 12,20 (18,8%) na 8,11 (12,7%).

Kontrolovaný subjekt uzatvoril v roku 2018 zmluvy na poskytovanie právnych služieb s 3 advokátmi a súčasne navýšil počet vlastných zamestnancov na pozícii právnik zo stavu 5,33 v roku 2017 (pričom v pracovnom pomere ku kontrolovanému subjektu bolo v priebehu roka 7 zamestnancov na pozícii právnik) na stav 7,8 v roku 2018 (pričom v pracovnom pomere ku kontrolovanému subjektu bolo v priebehu roka 11 zamestnancov na pozícii právnik).

Vzhľadom na rozsah konaní v roku 2018 (počet konaní zastupovaných zamestnancami KSK 64), ktorý je porovnateľný s bezprostredne predchádzajúcimi rokmi (65 konaní v roku 2017, 65 konaní v roku 2016) nebolo ekonomicky opodstatnené zvýšenie stavu zamestnancov v roku 2018 na pozícii právnik a využívanie právnych služieb advokátmi, zameraných na právnu agendu súvisiacu s bežnou činnosťou, t. j. právnu agendu, ktorú v predchádzajúcom období dokázal kontrolovaný subjekt zabezpečiť vlastnými zamestnancami.

Kontrolovaný subjekt by mal priebežne skúmať, s ohľadom na objem právnej agendy, odbornosť a dostatočnosť svojich vlastných zamestnancov a následne vyhodnocovať potrebu ich doplnenia tak, aby bol reálne schopný zabezpečovať poskytovanie potrebných právnych služieb vlastnými zamestnancami a vedel aj dostatočne zdôvodniť a preukázať prípadnú nemožnosť doplnenia vlastných zamestnancov.

Pri využívaní externých právnych služieb kontrolovaným subjektom je dôležité posúdenie ich nevyhnutnosti.

V prípade uzatvorenia zmluvy na poskytovanie právnych služieb advokátom odporúčame, aby v zmluve nebol opomenutý fakt, že ak počas konania advokát zistí, že nie je možné dosiahnuť plný úspech vo veci, je povinný predložiť návrh alternatívneho riešenia spolu s odôvodnením ešte pred rozhodnutím vo veci samotnej.

Rovnako je vhodné na účely preukázateľnosti a hospodárnosti financovania právnych služieb stanoviť v zmluvných podmienkach povinnosť, aby advokát pri vyúčtovaní predložil objednávateľovi podrobnú časovú špecifikáciu vykonanej práce. Uvedením spôsobu použitia finančných prostriedkov sa preukazuje ich efektívnosť a účelné použitie, pretože z predložených dokladov sa dá zistiť, či skutočne odvedená práca zodpovedala i zmluvne dohodnutým podmienkam.

Pri uzatvorení zmluvy na poskytovanie právnych služieb s advokátom je kontrolovaný subjekt povinný vždy skúmať hospodárnosť a účelnosť nakladania s verejnými prostriedkami, ktoré sú určené, resp. vynaložené na zabezpečenie právnych služieb, zároveň zabezpečiť výkon kontroly plnenia zmluvy o poskytovaní právnych služieb (či sú tieto služby poskytované v súlade so zmluvou, kvalitne, efektívne, účelne, hospodárne, či nejde o duplicitné poskytovanie právnych služieb).

V záujme hospodárneho a efektívneho využívania verejných finančných prostriedkov odporúčame obmedziť využívanie externých právnych služieb len pre najkomplikovanejšie prípady, sústrediť sa na využívanie vlastných zamestnancov.

Kontrolovaný subjekt bez ekonomického opodstatnenia navýšil v roku 2018 stav vlastných zamestnancov na pozícii právnik (z prepočítaného stavu 5,33 v roku 2017 na 7,8 v roku 2018) a súčasne uzatvoril zmluvy na právne služby s advokátmi v roku 2018, zamerané na právnu agendu súvisiacu s bežnou činnosťou, t. j. právnu agendu, ktorú v bezprostredne predchádzajúcom období dokázal zabezpečiť s nižším prepočítaným stavom vlastných zamestnancov.

B.2. MZDY ZAMESTNANCOV A EXTERNÉ SLUŽBY VO VECIACH VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA

Predmetom kontroly boli náklady na mzdy a odvody na sociálne a zdravotné poistenie zamestnancov KSK, ktorí sa v kontrolovanom období podieľali na realizácii verejného obstarávania v rámci KSK.

Zoznam zamestnancov, ktorých mzdy boli zohľadnené pri vyčísl'ovaní nákladov vynaložených na zabezpečenie verejného obstarávania v kontrolovanom období, zahŕňal zamestnancov, ktorých súčasťou ich funkčného zaradenia boli činnosti súvisiace s realizáciou verejného obstarávania a ktorí boli uvedení v zozname predloženom kontrolovaným subjektom. Zohľadnené boli príjmy zamestnancov v pracovnom pomere ako aj príjmy zamestnancov, ktorí vykonávali prácu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

Predmetom kontroly boli tiež výdavky súvisiace so zabezpečením verejného obstarávania počas kontrolovaného obdobia, a to prostredníctvom externých subjektov – poskytovateľov služieb súvisiacich s realizáciou zadávania zákaziek podľa zákona o verejnom obstarávaní (ďalej „ZVO“).

Kontrolná skupina pri zostavovaní zoznamu zákaziek zadaných kontrolovaným subjektom v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia vychádzala zo zoznamu – Rozpisu realizovaných verejných obstarávaní v r. 2012 – 2019 predloženého kontrolovaným subjektom, ktorý úplnosť údajov v ňom uvedených písomne potvrdil. Ako podklad pre zostavenie zoznamu zákaziek boli použité aj údaje o vyhotovených vybraných objednávkach, ktoré kontrolná skupina získala z podkladov poskytnutých kontrolovaným subjektom, údaje o zákazkách zadaných prostredníctvom elektronického trhu zverejnených na webovom portáli www.eks.sk, www.uvo.gov.sk, resp. www.uvostat.sk a údaje o objednávkach a o zmluvách uzatvorených KSK zverejnených na jeho webovom sídle.

V priebehu kontroly bolo zistené, že vo všetkých sledovaných rokoch kontrolovaného obdobia existovali zmluvy, ktorých predmetom bolo dodanie tovaru, poskytnutie služieb a uskutočnenie stavebných prác, avšak neboli zaradené do zoznamu zákaziek realizovaných zamestnancami, ktorý kontrolovaný subjekt v rámci kontroly na základe vyžiadania dokladov predložil. Keďže sa jednalo o zmluvy, na ktorých predmet sa mohol ZVO vzťahovať, a teda bolo možné dôvodne predpokladať, že ich uzavretie bolo výsledkom procesu verejného obstarávania, vyžiadala kontrolná skupina od kontrolovaného subjektu vyjadrenie, či ich uzavretiu predchádzalo VO. Predložený zoznam tiež neobsahoval niektoré zákazky, o ktorých boli v rámci kontrolovaného obdobia zverejnené súhrnné štvrťročné správy v profile KSK ako verejného obstarávateľa.

Vzhľadom k neúplným zoznamom zákaziek predložených ku kontrole po dodatočnom vyžiadaní informácií boli pôvodne predložené zoznamy o zákazkách realizovaných v kontrolovanom období doplnené. Avšak v rokoch 2012 až 2014 neboli vyžiadané informácie doplnené k prevažnej väčšine vybraných zmlúv, resp. zákaziek. Keďže nebolo podľa kontrolovaného subjektu možné jednoznačne konštatovať, či došlo k realizácii verejného obstarávania alebo nie, kontrolná skupina údaje o zákazkách realizovaných v rokoch 2012 až 2014 zamestnancami KSK nevyhodnotila. V uvedenom období došlo len k zhodnoteniu nákladov na verejné obstarávanie realizované externými poskytovateľmi.

Za roky 2015 až 2018 boli do vyhodnotenia zaradené tak údaje o zákazkách realizovaných vlastnými personálnymi kapacitami KSK ako aj externými poskytovateľmi služieb.

S cieľom zabezpečiť realizáciu zadávania zákaziek bol od decembra 2014 zriadený organizačný útvar – Odbor pre verejné obstarávanie, kontroling a interný audit (ďalej „OVOKIA“). V roku 2018 došlo v dôsledku organizačných zmien k zrušeniu OVOKIA a k vytvoreniu Oddelenia pre verejné obstarávanie.

Proces verejného obstarávania bol v rokoch 2012, 2013, 2014, 2015 a 2018 zabezpečovaný aj prostredníctvom externých poskytovateľov služieb.

Predmetom kontroly boli všetky zmluvy predložené ku kontrole kontrolovaným subjektom, ktoré sa týkali služieb spojených so zadávaním zákaziek v kontrolovanom období. Úhrady za služby podľa týchto zmlúv sa započítali do nákladov na verejné obstarávanie v roku, v ktorom došlo k poskytnutiu zdaniteľného plnenia, teda k dátumu vystavenia faktúry.

Zhodnotenie:

KSK v kontrolovanom období zabezpečoval činnosti spojené s verejným obstarávaním zákaziek, na ktorých zadávanie sa vzťahoval zákon o verejnom obstarávaní tak vlastnými zamestnancami ako aj formou externého poskytovania služieb súvisiacich so zadávaním zákaziek.

Tabuľka č. 8

Rok	Počet VO realizovaných zamestnancami	Prepočítaný stav zamestnancov	Počet dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	Cena práce (vrátane PN a OON)	Počet VO realizovaných externe	Náklady na externé služby	Celkové náklady na VO v príslušnom roku
2012	18*	1,83	0	33 334,88	0	19 500,00	52 834,88
2013	14*	2,50	0	41 316,10	29	17 495,00	58 811,10
2014	9*	3,50	0	60 594,34	13	43 613,00	104 207,34
2015	114	3,83	1	80 269,20	43	14 608,00	94 877,20
2016	57	4,50	0	103 982,25	5	0,00	103 982,25
2017	62	4,25	0	103 356,76	0	0,00	103 356,76
2018	56	4,53	2	120 543,33	2	2 805,00	123 348,33

* Údaje neboli predmetom zhodnotenia z dôvodu nepredloženia úplných a správnych podkladov o počte realizovaných zákaziek za roky 2012 až 2014.

V rokoch 2012 až 2014, nebol v rámci Úradu KSK vytvorený organizačný útvar, ktorý by sa špecializoval na realizáciu verejného obstarávania. V rokoch 2015 až 2018 zabezpečoval verejné obstarávanie v rámci KSK samostatný odbor (odbor pre verejné obstarávanie, kontroling a interný audit, resp. oddelenie verejného obstarávania). Počet zamestnancov, ktorých súčasťou náplní práce boli činnosti súvisiace so zabezpečovaním verejného obstarávania mal v rámci kontrolovaného obdobia stúpajúcu tendenciu. Kým prepočítaný stav týchto zamestnancov v roku 2012 bol 1,83 zamestnanca, v roku 2018 to bolo 4,53 zamestnanca. Uvedený vývoj personálneho zabezpečenia KSK v oblasti verejného obstarávania, kopíroval v rokoch 2015 až 2017 tendenciu upúšťať od externého zabezpečovania verejného obstarávania. V roku 2012 predstavoval podiel nákladov na externé služby VO na celkových nákladoch na VO 36,91 %, v roku 2013 to bolo 29,75 %, v roku 2014 to bolo 41,85 %, v roku 2015 to bolo 15,40 % a od roku 2016 do roku 2017 bol tento podiel nulový. V roku 2018, kedy došlo opäť k uzavretiu zmluvy s externým poskytovateľom služieb v oblasti VO bol podiel nákladov na VO na celkových nákladoch na VO 2,27 %.

Do vyhodnocovania nákladov na verejné obstarávanie neboli zahrnuté roky 2012, 2013 a 2014 kontrolovaného obdobia.

Kontrolná skupina v rámci preverovania zistila, že zoznam zákaziek realizovaných zamestnancami KSK vypracovaný a predložený kontrolovaným subjektom dňa 12.03.2019, ktorý mal slúžiť ako jeden z podkladov pre posúdenie nákladov na verejné obstarávanie v kontrolovanom období nezahŕňal všetky zmluvy uzatvorené v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia. Kontrolná skupina z uvedeného dôvodu vyžiadala od kontrolovaného subjektu informáciu, či uzatvoreniu týchto zmlúv predchádzal postup podľa ZVO alebo nie, a ktorý zamestnanec KSK ho realizoval.

Kontrolovaný subjekt na základe predmetného vyžiadania dňa 31.05.2019 čiastočne doplnil pôvodne predložený zoznam zákaziek. Vo vyjadrení, ktoré súčasne uviedol, že do zoznamu nemohol doplniť zvyšné údaje o zákazkách z dôvodu, že výstupy, ktoré by mali vychádzať len z domnienok a útržkovitých informácií oddelenie VO nepovažuje za úplné a správne. Najvyšší počet zákaziek, resp. zmlúv, ktorých úplnosť a správnosť nemohol kontrolovaný subjekt potvrdiť, a teda ich nemohol zaradiť do rozpisu verejných obstarávaní, bol práve v rokoch 2012 až 2014.

Rozdiely medzi údajmi o počte zverejnených zmlúv, resp. počte zákaziek uvedených v štvrtročných súhrnných správach za roky 2012 až 2014 a v počte zákaziek, ktoré kontrolovaný subjekt predložil v zozname zákaziek na základe vyžiadania kontrolného orgánu, teda, ktorých úplnosť a správnosť podľa jeho vyjadrenia dokázal overiť, boli natoľko významné, že údaje za uvedené roky nebolo možné vyhodnotiť.

Z uvedených dôvodov boli za roky 2012 až 2014 vyhodnotené len náklady na externé služby VO.

V roku 2012 vynaložil kontrolovaný subjekt v súvislosti s externým zabezpečovaním služieb v oblasti VO finančné prostriedky vo výške 19 500,00 eur, a to za zrealizovanie časti verejných obstarávaní v zmysle príslušných zmlúv. V uvedenom roku došlo k vystaveniu faktúr len za realizáciu časti verejných obstarávaní. K fakturácii v súvislosti s ich ukončením došlo až v roku 2013, kedy KSK uhradil poskytovateľom služieb celkom 17 495,00 eur. Náklady na jedno VO realizované externe (ukončené) teda v období rokov 2012 a 2013 predstavovali sumu 1 275,69 eur.

V roku 2014 vynaložil KSK na zabezpečenie služieb v oblasti VO prostredníctvom externých poskytovateľov sumu 43 613,00 eur, čo v prepočte na jedno verejné obstarávanie v uvedenom roku predstavovalo 3 354,85 eur.

V roku 2015 tieto náklady predstavovali v prepočte na jedno VO sumu 339,72 eur a v roku 2018 predstavovali 1402,50 eur. Do priemerných nákladov na jedno VO vstupovalo v roku 2015 aj 39 zákaziek, ktoré spoločnosť SQM, s. r. o. realizovala bezodplatne.

V roku 2016 boli náklady na zabezpečenie VO prostredníctvom externých poskytovateľov nulové a v roku 2017 nedošlo k poskytnutiu takýchto služieb.

Osobné náklady na zamestnancov KSK, ktorí sa podieľali na realizácii VO boli zhodnotené, z vyššie uvedených dôvodov len za obdobie rokov 2015 až 2018.

V roku 2015 predstavovali náklady na jedno VO realizované zamestnancami KSK sumu 704,12 eur. V roku 2016 predstavovali náklady na jedno VO realizované zamestnancami KSK sumu 1 824,25 eur. V roku 2017 predstavovali náklady na jedno VO realizované zamestnancami KSK sumu 1 667,04 eur. V roku 2018 predstavovali náklady na jedno VO realizované zamestnancami KSK sumu 2 152,56 eur.

Priemerné celkové náklady na jedno VO (bez ohľadu na subjekt, ktorý VO realizoval) boli v roku 2015 vo výške 604,31 eur, v roku 2016 vo výške 1 677,13 eur, v roku 2017 vo výške 1 667,04 eur a v roku 2018 vo výške 2 126,69 eur.

Z uvedených údajov vyplýva, že najnižšie náklady na jedno verejné obstarávanie z obdobia rokov 2015 až 2018 boli v roku 2015, čo možno interpretovať ako dôsledok kombinácie nižšieho prepočítaného stavu zamestnancov KSK (3,83) a vyššieho počtu zákaziek, ktorý sa z hľadiska vývoja objemu zadávaných zákaziek v nasledujúcich rokoch javí ako prechodný (v roku 2016 počet VO klesol, pričom v nasledujúcich dvoch rokoch sa počet realizovaných verejných obstarávaní relatívne ustálil, pohyboval sa v rozmedzí od 56 do 62 zákaziek). V roku 2016 v dôsledku poklesu počtu zákaziek (57) a navýšenia prepočítaného stavu zamestnancov (4,50) vzrástli v porovnaní s rokom 2015 (620,11 eur na jedno VO) náklady na jedno VO na sumu 1 677,13 eur. V rokoch 2016 až 2018 bol prepočítaný stav zamestnancov stabilizovaný, pohyboval sa na úrovni od 4,25 do 4,53.

Priemerný počet zrealizovaných zákaziek pripadajúcich na jedného zamestnanca podľa zoznamu zamestnancov tvoriaceho prílohu správy, v roku 2015 predstavoval 29,36 zákazky, v roku 2016 11,11 zákazky, v roku 2017 14,59 zákazky a v roku 2018 to bolo 12,36 zákazky.

Výsledkom kontroly bolo zhodnotenie údajov získaných kontrolnou skupinou v priebehu kontroly ako aj údajov, ktoré obsahovali podklady poskytnuté kontrolovaným subjektom, a to vo forme prehľadu zákaziek realizovaných KSK prostredníctvom vlastných personálnych kapacít (zamestnancami KSK) a prehľadu zákaziek realizovaných externými poskytovateľmi služieb. Predmetom kontroly neboli dojednané zmluvné podmienky, dokumentácia z procesu zadávania zákaziek ani súlad súvisiacich postupov kontrolovaného subjektu s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

V súvislosti s analýzou nákladov na verejné obstarávanie realizované KSK, resp. v mene KSK v období rokov 2015 až 2018 neboli zistené nedostatky.

B.2.0.1. Kontrolovaný subjekt je v zmysle § 21 ods. 3 písm. b) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite povinný na vyžiadanie kontrolného orgánu potvrdiť úplnosť predkladaných dokladov. Kontrolovaný subjekt predložil kontrolnej skupine ÚHK KSK dňa 12.03.2019 dokument – rozpis realizovaných verejných obstarávaní v r. 2012 – 2019.

Kontrolná skupina vyžiadala za účelom overenia úplnosti podkladu vyžiadala od kontrolovaného subjektu písomné potvrdenie. Kontrolovaný subjekt v potvrdení uviedol, že údaje podľa rozpisu predloženého kontrolnej skupine dňa 12.03.2019 boli úplné.

Kontrolná skupina v priebehu výkonu kontroly vlastným preverovaním, vychádzajúc z povinne zverejňovaných údajov v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám k zmluvám a objednávkam zverejneným na webovom sídle KSK ako aj z údajov o zákazkách zverejnených v súhrnných štvrt'ročných správach podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní zistila rozdiel medzi údajmi o realizovaných zákazkách uvedených v rozpise predloženom kontrolovaným subjektom a zverejnenými údajmi o zmluvách, objednávkach a zákazkách. Časť zverejnených zmlúv, objednávok a zákaziek nebolo možné priradiť k zákazkám podľa rozpisu (tieto zmluvy a objednávky sa v rozpise nenachádzali vôbec). Kontrolná skupina v záujme zabezpečenia úplnosti podkladov pre potreby kontroly, vypracovala za jednotlivé roky kontrolovaného obdobia zoznam zmlúv, ktoré neboli zahrnuté ako výsledok verejného obstarávania medzi realizované zákazky v rozpise realizovaných zákaziek a vyžiadala od kontrolovaného subjektu aby doplnil tento rozpis o zákazky, ktorých výsledkom zadávania boli zmluvy podľa zoznamu vypracovaného kontrolnou skupinou. Kontrolovaný subjekt na základe vyžiadania, dňa 31.05.2019 rozpis doplnil o niektoré zo zmlúv zo zoznamu zmlúv vypracovaného kontrolnou skupinou, avšak k veľkému počtu zmlúv nebol schopný z dôvodov uvedených vo svojom vyjadrení získať informácie o tom, či boli výsledkom VO alebo nie, a kto ich

zadávanie realizoval. O uvedené zmluvy teda rozpis zákaziek nedoplnil, pretože ako uviedol vo vyjadrení, výstupy vychádzajúce len z domnienok a útržkovitých informácií nepovažoval za úplné a správne.

Ak mal kontrolovaný subjekt vedomosť o tom, že nemá k dispozícii úplné údaje mal túto skutočnosť v písomnom potvrdení o ich úplnosti uviesť. Úplnosť údajov bola písomne potvrdená na základe vyžiadania kontrolnou skupinou dňa 12.03.2019. Po zistení, že kontrolovaný subjekt nezahrnul, predovšetkým v rokoch 2012 až 2014 kontrolovaného obdobia do zoznamu niektoré zmluvy, resp., že predložený rozpis neobsahoval ani veľké množstvo zákaziek uvedených v štvrtročných súhrnných správach o zákazkách s nízkymi hodnotami, pôvodne predložený zoznam kontrolovaný subjekt na základe vyžiadania kontrolnej skupiny doplnil no súčasne uviedol, že nie je možné najmä v období rokov 2012 až 2014 potvrdiť úplnosť a správnosť údajov k veľkému počtu zmlúv, resp. zákaziek. V potvrdení o úplnosti údajov k pôvodnému rozpisu zákaziek však úplnosť týchto podkladov potvrdil (vyjadrenie zo dňa 12.03.2019), a to aj napriek tomu, že ako vyplynulo z jeho ďalšieho vyjadrenia (zo dňa 31.05.2019) tieto podklady úplné neboli, keďže ich úplnosť nedokázal sám potvrdiť. V čase, kedy úplnosť podkladov v pôvodnej verzii rozpisu kontrolovaný subjekt potvrdil boli zverejnené údaje o zmluvách ako aj súhrnné štvrtročné správy o zákazkách, teda v čase, kedy kontrolovaný subjekt potvrdil úplnosť predložených podkladov boli informácie o rozdieloch v podkladoch predložených kontrolovaným subjektom a zverejnenými informáciami o zmluvách resp. informáciami o zákazkách vo zverejnených štvrtročných súhrnných správach kontrolovanému subjektu dostupné.

Rozpis realizovaných zákaziek za roky 2012 - 2019 predložený kontrolovaným subjektom dňa 12.03.2019 neobsahoval úplne údaje o zákazkách aj napriek tomu, že úplnosť tohto podkladu pre kontrolu bola kontrolovaným subjektom písomne potvrdená dňa 12.03.2019. Po vyžiadaní kontrolnou skupinou kontrolovaný subjekt uvedený zoznam doplnil avšak napriek predchádzajúcemu potvrdeniu úplnosti podkladu, následne nevedel úplnosť tohto podkladu bez pochybností potvrdiť. Kontrolovaný subjekt nesprávne potvrdil úplnosť neúplných podkladov predložených ku kontrole.

Zhrnutie kontrolných zistení a odporúčania

-
- *Zistenie*
B.1.0.1. Ekonomicky neopodstatnené navýšenie stavu vlastných zamestnancov na pozícii právnik a súčasne uzatvorenie zmlúv na právne služby s advokátmi, ktoré sa týkali bežnej činnosti, t.j. právnej agendy, ktorú v bezprostredne predchádzajúcom období zabezpečovali s nižším prepočítaným stavom vlastní zamestnanci.
 - *Predpis / zhodnotenie*
Kontrolovaný subjekt uzatvoril v roku 2018 zmluvy na poskytovanie právnych služieb s 3 advokátmi a súčasne navýšil počet vlastných zamestnancov na pozícii právnik z prepočítaného stavu 5,33 v roku 2017 (fyzický stav bol v priebehu roka 7 zamestnancov na pozícii právnik) na prepočítaný stav 7,89 v roku 2018 (fyzický stav 11 zamestnancov na pozícii právnik). Vzhľadom na rozsah konaní v roku 2018 (počet konaní zastupovaných zamestnancami KSK 64), ktorý je porovnateľný s bezprostredne predchádzajúcimi rokmi (65 konaní v roku 2017, 65 konaní v roku 2016) nebolo ekonomicky opodstatnené zvýšenie stavu zamestnancov v roku 2018 na pozícii právnik a súčasné využívanie

externých právnych služieb, zameraných na právnu agendu súvisiacu s bežnou činnosťou, t.j. právnu agendu, ktorú v predchádzajúcom období dokázal kontrolovaný subjekt zabezpečiť s nižším stavom vlastných zamestnancov.

- *Odporúčanie*

V záujme hospodárneho a efektívneho využívania verejných prostriedkov odporúčame využívanie externých právnych služieb len v komplikovaných prípadoch, spravidla sa sústrediť na využívanie vlastných zamestnancov. Využiť externé právne služby len v nevyhnutnej potrebe, t. j. vtedy, ak kontrolovaný subjekt nie je schopný sám v potrebnom časovom horizonte efektívne, hospodárne a účinne tieto právne služby zabezpečiť vlastnými zamestnancami (z dôvodu nedostatočnej personálnej kapacity, nedostatočnej odbornosti personálnych kapacít, významnosti právneho sporu). Nezvyšovať stav zamestnancov na pozícii právnik, ak nedôjde k opodstatnenému rozšíreniu rozsahu prác alebo k zvýšeniu množstva prác v súvislosti s právnou agendou.

- *Zistenie*

B.2.0.1. Písomné potvrdenie úplnosti predkladaných dokladov kontrolovaným subjektom, ktoré obsahovali neúplné údaje.

- *Predpis / zhodnotenie*

§ 21 ods. 3 písm. b) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Povinná osoba pri vykonávaní administratívnej finančnej kontroly, finančnej kontroly na mieste alebo auditu je povinná predložiť v lehote určenej oprávnenou osobou alebo prizvanou osobou vyžiadané originály alebo úradne osvedčené kópie dokladov, písomností, záznamov dát na pamäťových médiách prostriedkov výpočtovej techniky, ich výpisov, výstupy, vyjadrenia, informácie, dokumenty a iné podklady súvisiace s administratívnou finančnou kontrolou, finančnou kontrolou na mieste alebo auditom a vydať jej na vyžiadanie písomné potvrdenie o ich úplnosti a umožniť oprávnenej osobe alebo prizvanej osobe vyhotovovať si kópie týchto podkladov.

Kontrolovaný subjekt v priebehu kontroly na vyžiadanie predložil zoznam zákaziek realizovaných zamestnancami KSK a potvrdil jeho úplnosť. Po kontrolnou skupinou zistených nezrovnalostiach medzi predloženým zoznamom zákaziek a povinne zverejňovanými údajmi o zmluvách a objednávkach, resp. údajmi o zákazkách uvedených v štvrťročných súhrnných správach o zákazkách podľa ZVO bol pôvodne predložený zoznam zákaziek na základe vyžiadania kontrolnej skupiny doplnený. Spolu s doplneným zoznamom kontrolovaný subjekt predložil aj vyjadrenie k jeho úplnosti, v ktorom uviedol, že úplnosť zoznamu nie je z dôvodov uvedených v predmetom vyjadrení možné zaručiť. Kontrolovaný subjekt neposkytol kontrolnej skupine správnu informáciu o úplnosti pôvodne predloženého zoznamu zákaziek.

- *Odporúčanie*

V záujme riadneho výkonu kontroly je nevyhnutné aby kontrolovaný subjekt predkladal ku kontrole úplné podklady, pretože iba také podklady môžu byť základom pre správne a objektívne posúdenie skutočného stavu a naplnenie cieľov kontroly. Z uvedeného dôvodu je preto nevyhnutnou požiadavkou správne informovanie kontrolného orgánu o úplnosti predkladaných dokumentov a dokladov, resp. dôsledné overovanie správnosti a úplnosti poskytovaných podkladov. Kontrolovaný subjekt je povinný poskytnúť pravdivé doklady a informácie v rozsahu požadovanom kontrolným orgánom.